

Vlaški i žejanski jezik na »Sajmu jezika« u Portugalu

U portugalskom gradu Alcanena održao se 17. i 18. listopada ove godine znanstveni skup »International Conference on Endangered Languages in Europe« [Međunarodna konferencija o ugroženim jezicima Europe]. Na skupu, čiji je osnovni cilj bio razmjena ideja i tehnika dokumentacije, arhiviranja i revitalizacije ugroženih europskih jezika te pitanja budućih istraživanja jezične raznolikosti Europe, okupilo se više od 70 stručnjaka iz Europe, Australije i Sjeverne Amerike. Na skupu su predstavljena i dva rada koja su tematizirala ugrožene jezike u Hrvatskoj: *Multilingualism and language interference in Arbanasi Albanian* [Multilingvizam i jezična interferencija u arbanaškom] te *Identity and language shift among Vlashki/Zheyanski-speaking Istrians in Croatia* [Identitet i gubljenje jezika među Istranima – govornicima vlašskog i žejanskog jezika]. Izlaganje na temu vlašskog i žejanskog jezika prof. dr. Johna Singlera i dr. sc. Zvezdane Vrzić sa Sveučilišta u New Yorku rezultat je istraživanja provedenog u sklopu projekta »Documentation of the Vlashki/Zheyanski Language« [Dokumentacija vlašskog/žejanskog jezika], financiranog od strane Nacionalne zaklade za znanost Sjedinjenih Američkih Država.

U sklopu znanstvenog skupa u susjednom se mjestu Mindeu u subotu, 19. listopada, održao »The Language Fair« [Sajam jezika], društveno–kulturni događaj čiji je cilj bio predstaviti jezičnu raznolikost Europe, osobito europske ugrožene jezike. Na spomenutom je događaju predstavljen vlaški i žejanski jezik. Članice Udruge »Spod Učke« iz Nove Vasi, Općina Kršan, Viviana Brkarić i Marina Mikuluš te Robert Doričić, predsjednik Udruge »Žejane« iz Žejana, Općina Matulji, na štandu su predstavili vlaški i žejanski jezik kroz dosad ostvarene aktivnosti i publikacije projekta »Očuvanje vlašskog i žejanskog jezika«: mrežne stranice projekta www.vlaski-zejanski.com, jezični program za učenje vlašskog i žejanskog jezika »Limba de saka zi« [Svakodnevni jezik], katalog izložbe starih fotografija »Neka nu me uci« [Da me ne zaboraviš], nosač zvuka i knjižicu za učenje vlašskog jezika za djecu i roditelje »Viro ku mire« [Dođi sa mnom] te druge publikacije. Na štandu je, putem promotivnog materijala, predstavljena regija iz koje dolaze govornici vlašskog i žejanskog jezika. U kulturnom programu sajma, u kojemu je sudjelovalo desetak skupina izvođača iz cijele Europe, predstavljeni su segmenti očuvane tradicije selâ u kojima se govore vlaški jezik i žejanski jezik: dvoglasje tijesnih intervala Istre u izvedbi članova Kulturnog umjetničkog društva »Ivan Fonović Zlatela« iz Kršana Noela Šurana, Dalena Načinovića i Viliijama Vojića i članova »Žejanskih kntadura«, glazbene sekcije Folklornog društva »Žejanski zvončari« iz Žejana Igora Doričića, Ivanke Sonje Doričić-Bačić i Maura Doričića. Zajednički nastup

zanimljive koreografije ovih dviju folklornih skupina koji je uključivao i nastup žejanskog zvončara, ostao je zapažen od organizatora i posjetitelja sajma.

Viviana Brkarić, predsjednica Udruge »Spod Učke« i, uz Roberta Doričića, suorganizatorica odlaska u Portugal izjavila je: »Na 'Sajmu jezika' imali smo priliku prikazati dio naše bogate tradicije, prvenstveno vlaški i žejanski jezik, ali također i kraj odakle smo došli. Bilo je to posebno iskustvo koje će, vjerujem, ostati u lijepom sjećanju svima nama koji smo na sajmu sudjelovali. Na sajmu su ostvareni kontakti koji će, nadam se, dovesti do budućih suradnji i predstavljanja vlaškog i žejanskog jezika izvan domovine.«

Sudjelovanjem na sajmu te promocijom vlaškog i žejanskog jezika i drugih elemenata tradicijske baštine posredno se promovirala regija, ali i Hrvatska uopće, budući da su vlaški i žejanski jezik uvršteni na Listu zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara Republike Hrvatske. Osim toga, na »Sajmu jezika« su istovremeno predstavljena dva hrvatska elementa upisana na UNESCO-ovu Reprezentativnu listu svjetske nematerijalne kulturne baštine: dvoglasje tijesnih intervala Istre te godišnji pokladni ophod zvončara.

Sponzori gostovanja na »Sajmu jezika« u Portugalu kojima se ovom prilikom organizatori posebno zahvaljuju bili su Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Primorsko-goranska županija, Istarska županija, Općina Matulji i Općina Kršan.

Robert Doričić